

Komunikácia dospelého s dieťaťom v konfliktných situáciách

Bežným dennodenným konfliktom s dieťaťom sa pravdepodobne nevyhneme. Súčasná doba prináša do rodiny konflikty ešte viac. Tak ako my dospelý, aj dieťa presadzuje svoju osobnosť, prejavuje svoju vôľu, potreby a nálady, ktoré sa niekedy iskrivo stretávajú so zámermi rodičov. Niekedy nás prepadá bezradnosť až zlosť, inokedy problém vyriešime pružne a účinne. Závisí to od viacerých vnútorných alebo vonkajších faktorov - niekedy od ich kombinácií. **Dieťa sa môže správať neštandardne a náročne** ak je unavené či choré, ak ho rušíme v zápale hry, alebo preto, že proste veci práve teraz nevyzerajú tak, ako by chcelo.

Pri predchádzaní alebo riešení už vzniknutého konfliktu musíme rýchlo vyhodnocovať **rozpoloženie dieťaťa**, ale aj nás, samotných dospelých. Aj naše reakcie môžu byť neprimerané, zapríčinené únavou, chorobou alebo nadmerným zaťažením domácimi alebo pracovnými povinnosťami. V momentálnej situácii to nie je zriedkavé a je to pochopiteľné. Veľmi veľa záleží od zvolenej komunikácie smerom k dieťaťu. Vždy je lepšie zastaviť sa a zvážiť, čo a ako budeme dieťaťu komunikovať.

Nevhodnému správaniu sa snažíme venovať minimum pozornosti, tak, aby to bolo pre neho i okolie bezpečné. Dieťa skúša, ako ďaleko môže zájsť, má potrebu urobiť niečo nevhodné, čím na seba spoľahlivo strhne náš záujem.

Dieťa si pýta pozornosť aj keď nevhodným spôsobom. Ak je to možné, ponúkame mu náhradu: „Vodu si môžeš prelievať vo vedierku..“, „Tu máš vankúš, do neho si môžeš udierať koľko potrebuješ..“ a pod.

Zdanlivo nevinné **zákazové pokyny**, ktorých je veľa - „Nesmieš! Nechytaj! Nerob! Nechaj!...“ sú pre dieťa akoby „hádzaním rukavice“. Šteklivo lákavé sa preň stane vyskúšať - „čo ak to urobím, chytím, čo ak to nenechám a zoberiem?“ Zrazu sa z takejto komunikačnej výmeny stane zbraň, ktorú dieťa poľahky obráti proti nám.

Dieťa nechce počúvať zákazy - resp. priveľa zákazov! Dieťa chce počúvať, čo má robiť!

Lepšou alternatívou riešenia vzniknutých náročných situácií s dieťaťom je:

a) Akceptovať! „Vidím, že to veľmi chceš chytiť.“
„Vidím, že si veľmi nahnevaný.“

b) Rešpektovať! „Chceš vedieť, aké to je. Chceš si
to vyskúšať.“ „Tvoj brat ťa nahneval lebo..“

c) Ponúknuť náhradu! „ Pod', vyskúšame niečo
iné!“, „Povedz mu to, ako ťa nahneval..“

Boj dospelého s dieťaťom je veľmi bolestivou záležitosťou a väčšinou nevedie ku konštruktívnemu záveru. Dieťa je silný protivník a celkovo je lepšie sa bojom vyhýbať. Časté boje narúšajú emocionálnu pohodu na oboch stranách a navyše oslabujú schopnosť dieťaťa mierovo riešiť konflikty.

Nezabúdajme, že dieťa je v komunikácii plnohodnotným partnerom a nechce z konfliktov odchádzať ako porazené, rovnako ako my.

Jeho potreby a názory sú rovnako dôležité ako tie naše. Ak mu to dávame dostatočne najavo, máme skvelý základ domácej pohody a pozitívnej atmosféry.